

FAKULTA VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ

TÉMA:

Úvod do tématu.

Proč existuje MO. Funkce MO. Merkantilismus.

Úvod do teorií volného obchodu

Doc. Ing. Ilona Švihlíková, Ph.D.

Proč existuje mezinárodní obchod?

Odlišná vybavenost výrobními faktory
Odlišná efektivita
Úspory z rozsahu

Aplikujte důvody na ČR

Funkce MO

- 1) transformační
- Domácí výroba se už nerovná domácí spotřebě
- Koriguje limity domácího trhu, nutí zemi se specializovat (změnit svou vnitřní strukturu)
- Vyšší úroveň: funkce transmisní

Funkce, MO

- 2) růstová/bariéra růstu
- Vytváření specializačního profilu ekonomiky.
- Aktivní profil: struktura exportu
- Pasivní profil: struktura importu

- Při strukturálních defektech se může stát MO bariérou růstu, typicky bývalé kolonie orientované na monokultury.

Funkce MO

- 3) makroekonomická funkce
- $NX = X - M$
- X je funkcí HDP zahraničí
- M je funkcí domácího HDP
- Růst X přispěje k růstu HDP, což vyvolá růst M .
- Nicméně růst X bude větší než růst M
- Lidově: vývoz vyvolává dovoz

Merkantilismus

- Hospodářská doktrína, dominantně 16.-18. století
 - J. B. Colbert jako typický představitel
 - Zásadní je příliv zlata do ekonomiky, což vyžaduje kladnou obchodní bilanci
 - Podpora exportu
 - Omezování importu
-
- Mezinárodní obchod jako hra s nulovým součtem
 - Neomerkantilismus: americký prezident Trump

Teorie volného obchodu

- Teorie absolutní výhody
- A. Smith (Pracovní teorie hodnoty)
- Specializovat se na statky, které dokáže daná země vyprodukovat nejefektivněji ze všech

Teorie volného obchodu

- Teorie komparativní výhody
- D. Ricardo – úprava teorie absolutní výhody
- Komparativní výhoda = nejmenší absolutní nevýhoda
- Každá země má komparativní výhodu
- Volný obchod jako hra jedna-jedna (díky specializaci)

Kritika komparativní výhody

- Nerozebírá kořeny komparativní výhody
- Statický přístup
- Nebere v úvahu rozměr země
- Abstrahuje od dopravních nákladů

- Otevření ekonomiky vyvolá obrovské změny(ceny, struktura ekonomiky...)